

raadsvoorstel

onderwerp Voorstel voor het verwerken van het thema intensieve veehouderij (IV) in het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied

datum B&W-besluit	28 maart 2017	datum raadsvergadering	9 mei 2017
gemeentebladnummer	2017.020	portefeuillehouder	B. Vostermans
agendapunt	4	behandeld door	C. Reintjes

Voorstel tot het opiniërend behandelen van

1. Nieuwvestiging van intensieve veehouderijen niet toe te staan in het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied.
2. Uitbreiding van intensieve veehouderijen boven de 1,5 ha niet toe te staan in het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied.
3. Uitbreiding van intensieve veehouderijen tot 1,5 ha toe te staan in het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied door middel van het opnemen van een wijzigingsbevoegdheid met een strikte voorwaarde voor het aspect stikstof.
4. Hervestiging dan wel omschakeling van intensieve veehouderijen toe te staan op een bestaande locatie, met uitzondering van extensiveringsgebieden.
5. Alle bouwwerken, inclusief mest- en sleufsilo's en waterbassins, uitsluitend toe te staan binnen het bouwvlak. Opslag van hooibalen / grasrollen, paardenbakken en erf- en terreinafscheidingen ook toe te staan buiten het bouwvlak.
6. Het aspect gezondheid los te koppelen van het bestemmingsplan Buitengebied.

Aanleiding

Met de Startnotitie Kaderstelling Raad inzake bestemmingsplan Buitengebied heeft uw Raad in december 2014 opdracht aan het college gegeven om een nieuw bestemmingsplan Buitengebied op te stellen. Nadat uw Raad op 14 juli 2015 de Nota van Uitgangspunten hiervoor heeft vastgesteld, is gewerkt aan het voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied. Dit voorontwerp heeft in de zomer van 2016 ter inzage gelegen. Er zijn circa 225 inspraakreacties ingediend. Momenteel wordt gewerkt aan het opstellen van het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied. Voorgesteld wordt om enkele thema's vooraf aan uw Raad voor te leggen. Eén van die thema's is intensieve veehouderij.

In de Commissie Ruimte van 5 oktober 2016 is het thema intensieve veehouderij in informatieve sfeer aan de orde geweest. Op 14 februari 2017 heeft een discussieavond plaatsgevonden over dit onderwerp met ondernemers, werkgroepen en uw raadsleden. In onderhavige nota wordt een voorstel gedaan om het thema intensieve veehouderij te verwerken in het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied.

Beoogd resultaat

Concreet voorstel voor de vertaling van het thema intensieve veehouderij in het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied.

Argumenten

1.1 Geen nieuwvestiging van intensieve veehouderijen in bestemmingsplan Buitengebied. Vaststaand beleid wordt gecontinueerd.

Zowel in het nieuwe bestemmingsplan als in de huidige bestemmingsplannen is geen nieuwvestiging van intensieve veehouderijen toegestaan. Dit is dan ook een continuering van bestaand beleid. Nieuwvestiging van intensieve veehouderijen is alleen mogelijk in een beperkt aantal ontwikkelingsgebieden intensieve veehouderij die reeds in bestemmingsplannen of structuurvisies zijn vastgelegd. Voor Horst aan de Maas zijn dat de ontwikkelingsgebieden intensieve veehouderij Witveld en Krabbenborg (voor zover laatstgenoemde op ons grondgebied valt). Deze ontwikkelingsgebieden maken echter geen deel uit van het plangebied van het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied.

Vestiging van een nieuwe intensieve veehouderij op een bestaand bouwperceel voor een grondgebonden bedrijf wordt op basis van de Provinciale Omgevingsverordening Limburg eveneens gezien als nieuwvestiging en is in het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied niet toegestaan.

Conclusie: geen nieuwvestiging van intensieve veehouderijen in zowel het huidige als het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied.

2.1 Uitbreidingen van intensieve veehouderijen boven 1,5 ha worden per initiatief afgewogen op basis van de structuurvisie.

Bedrijven die op hun bestaande locatie willen doorwikkelen kunnen dit doen binnen de mogelijkheden van het huidige bestemmingsplan. In het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied zijn dat dezelfde mogelijkheden als in het huidige bestemmingsplan, m.a.w. het huidige beleid wordt gecontinueerd. Voor uitbreidingsmogelijkheden boven de 1,5 ha, is meer specifiek beleid geformuleerd in de structuurvisie en dan met name in de zogenaamde 'Voor- en nadelenanalyse'. Dat betekent dat wanneer een intensieve veehouderij wil uitbreiden en de oppervlakte van het bouwvlak na deze uitbreiding uitkomt boven de 1,5 ha, deze uitbreiding wordt getoetst aan het beleid voor intensieve veehouderijen zoals dat in de structuurvisie is opgenomen. Dit beleid voor intensieve veehouderijen met een bouwvlak van meer dan 1,5 ha is vormgegeven in de zogenaamde 'Voor- en nadelenanalyse'. In deze analyse zijn (milieu)criteria afgezet tegen de deelgebieden uit de structuurvisie. Als milieucriteria zijn de aspecten opgenomen zoals die ook in een Planmer aan de orde komen, zoals geur, natuur, landschap, geluid, ammoniak, stikstof, e.d.

Indien een IV bedrijf wil uitbreiden kan aan de hand van de analyse worden bepaald waar dit meer of minder kansrijk is. Afweging per initiatief blijft noodzakelijk. In alle gevallen moet op basis van een door de ondernemer in te dienen bedrijfsontwikkelingsplan een gebiedsspecifieke afweging plaatsvinden. De voor- en nadelenanalyse uit de structuurvisie is als bijlage bijgevoegd.

Conclusie: uitbreidingen van intensieve veehouderijen boven de 1,5 ha worden momenteel per initiatief afgewogen op basis van de structuurvisie. Dit blijft ook zo in het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied.

3.1 Uitbreiding van intensieve veehouderijen toestaan tot 1,5 ha via een wijzigingsbevoegdheid is een continuering van het bestaande beleid.

In de huidige bestemmingsplannen Buitengebied zijn uitbreidingen van intensieve veehouderijen tot 1,5 ha geregeld via een wijzigingsbevoegdheid (collegebevoegdheid). Zo zijn voor het deel Horst en Sevenum intensieve veehouderijen toegestaan daar waar ze zijn aangeduid/zijn aangegeven op de lijst in de bijlage van het bestemmingsplan. Daarbij geldt dat uitbreiding alleen is toegestaan tot 1,5 ha en niet is toegestaan binnen extensiveringsgebieden. Voor het deel Meerlo geldt een beheersverordening. Daarbij geldt dat bestaande intensieve veehouderijen als zodanig mogen blijven bestaan. Uitbreiding van intensieve veehouderijen verloopt in hier via een separate procedure. Voor intensieve veehouderijen die willen uitbreiden en met deze uitbreiding een bouwvlak tot 1,5 ha willen hebben, geldt het bestemmingsplan als toetsingskader. Uitbreidingen van intensieve veehouderijen van boven de 1,5 ha worden getoetst aan het beleid voor intensieve veehouderijen zoals dat is opgenomen in de voor- en nadelenanalyse van de structuurvisie (raadsbevoegdheid). Zie ook kopje 2.1 van deze nota.

Voorgesteld wordt om in het nieuwe ontwerp bestemmingsplan Buitengebied te werken met een wijzigingsbevoegdheid (collegebevoegdheid) met strikte voorwaarden voor het aspect stikstof. Uitbreidingsmogelijkheden van intensieve veehouderijbedrijven kunnen namelijk leiden tot significante aantasting van Natura 2000-gebieden, door de toename van stikstof die neerslaat op deze gebieden. Om die reden wordt uitbreiding alleen onder zeer strikte voorwaarden toegestaan, zodat toename van stikstof op in de omgeving aanwezige Natura 2000-gebieden volledig is uitgesloten. Dit kan bijvoorbeeld door bestaande stalsystemen zodanig aan te passen, dat er een afname plaatsvindt van stikstofemissie vanaf het bedrijf, waardoor ruimte ontstaat om de uitbreiding te realiseren. Ook hierbij geldt dat nut en noodzaak van de uitbreiding moet worden aangetoond aan de hand van een bedrijfsontwikkelingsplan. Wanneer aan de voorwaarden van de wijzigingsbevoegdheid kan worden voldaan, is uitbreiding tot een bouwvlak van maximaal 1,5 ha toegestaan (collegebevoegdheid). Indien een initiatiefnemer nog verder wenst uit te breiden, dient hiervoor een aparte procedure te worden doorlopen (raadsbevoegdheid). Uitbreiding van intensieve veehouderijen binnen een extensiveringsgebied intensieve veehouderij is niet toegestaan.

Vrijwaren kwetsbare gebieden van nieuwe ontwikkelingen

Voor alle veehouderijen geldt er van rijkswege een zonering rondom kwetsbare natuur op grond van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav, met daaraan gekoppeld het Besluit zeer kwetsbare gebieden). In deze zogenaamde 'extensiveringszones' rondom kwetsbare natuur is naast nieuwvestiging ook geen uitbreiding van het bouwvlak van intensieve veehouderij mogelijk. Dit is als zodanig geconcretiseerd in de Provinciale Omgevingsverordening (en daarmee een voortzetting van de regels uit de Reconstructiewet, die per 1 juli 2014 is komen te vervallen).

Conclusie: in de huidige bestemmingsplannen Buitengebied zijn uitbreidingen van intensieve veehouderijen tot 1,5 ha geregeld via een wijzigingsbevoegdheid. Ook in het nieuwe bestemmingsplan is dit opgenomen. Wat wel verandert ten opzichte van de huidige situatie is dat de voorwaarden voor het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid strenger zijn geworden en wel voor het aspect stikstof. Hierbij wordt verwezen naar de structuurvisie, waar het sturingsmechanisme en de kwaliteitswaarborg is ondergebracht.

4.1 Hervestiging dan wel omschakeling van intensieve veehouderijen kan positief bijdragen aan het voorkomen van leegstand in het buitengebied.

Mede gelet op de te verwachten leegstand in de agrarische sector wordt voorgesteld hervestiging van intensieve veehouderijen toe te staan in het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied. Dat betekent dat daar waar nu een intensieve veehouderij is toegestaan, ook een andersoortige intensieve veehouderij is toegestaan. Ook is omschakeling naar een grondgebonden veehouderijbedrijf of een akker- of tuinbouwbedrijf mogelijk.

Onder hervestiging wordt verstaan dat een bestaand bouwvlak hergebruikt mag worden voor een ander bedrijf. Dus Boer A stopt en Boer B vestigt een nieuw bedrijf op die locatie. Indien er ter plekke reeds een aanduiding voor een intensieve veehouderij aanwezig was, mag het nieuwe bedrijf ook intensieve veehouderij zijn. Hervestiging wordt dan ook met recht toegestaan, uitsluitend op locaties waar al een intensieve veehouderij was gevestigd. Hierbij wordt uitgegaan van het geldende recht, niet van de feitelijke situatie.

Hervestiging in extensiveringsgebieden wordt echter niet toegestaan. Op dergelijke locaties heeft een bedrijf namelijk geen toekomstperspectief. Er is dan ook geen sprake van een duurzame locatie. Voorgesteld wordt om in het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied een wijzigingsbevoegdheid op te nemen om bij dergelijke locaties de aanduiding 'intensieve veehouderij' eraf te kunnen halen.

5.1 Deze systematiek beperkt een ongewenste spreiding van bebouwing

Het bouwen ten behoeve van het agrarisch bedrijf is alleen toegestaan binnen bouwvlakken, die op de verbeelding van het bestemmingplan worden weergegeven. Dit systeem met grafische bouwvlakken wordt algemeen aanvaard als de meest effectieve regeling ter beperking van een ongewenste spreiding van bebouwing, behorend bij het agrarisch bedrijf. In principe dienen alle bouwwerken, inclusief mest- en sleufsilos, binnen het bouwvlak geconcentreerd te worden. Per agrarisch bouwvlak is één agrarisch bedrijf toegestaan, onder andere om te voorkomen dat men met het oog op milieu geen hinder van elkaar ondervindt.

Er worden enkele uitzonderingen gemaakt voor zaken die buiten het bouwvlak gerealiseerd mogen worden. Opslag van hooibalen/grasrollen mag buiten het bouwvlak, mits aansluitend daaraan. Paardenbakken mogen ook buiten het bouwvlak, mits aansluitend daaraan, maar alleen met een afwijkingsbevoegdheid. Sleufsilos, kuilvoerplaten en andere bouwwerken inclusief verharding mogen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gerealiseerd. Dit geldt overigens ook voor waterbassins, tenzij het gaat om meer natuurlijke vormen van waterberging, bijvoorbeeld in de vorm van een wadi. Verder mogen groeninpassingen en erf- en terreinafscheidingen buiten het bouwvlak worden gerealiseerd.

6.1 Vooralsnog bestaan er geen ruimtelijke sturingsinstrumenten voor het aspect gezondheid.

Momenteel wordt onderzoek gedaan naar het aspect gezondheid op nationaal niveau. De verwachting is dat op basis van de resultaten van dit onderzoek nationaal gezondheidsbeleid zal worden geformuleerd. Vooralsnog bestaan hiervoor dan ook geen ruimtelijke sturingsinstrumenten die inpasbaar zijn in het bestemmingsplan Buitengebied. Om die reden wordt voorgesteld dit los te koppelen van het bestemmingsplan Buitengebied. Bestaande regelingen ten aanzien van het aspect gezondheid blijven uiteraard wel van kracht.

Kanttekeningen

Overwogen kan worden om het voorstel onder 3.1, inhoudende dat de wijzigingsbevoegdheid van burgemeester en wethouders voor het vergroten van een bouwblok tot 1,5 ha conform de huidige situatie blijft bestaan met een aanscherping van de voorwaarde voor het aspect stikstof, om te buigen naar een raadsbevoegdheid.

Voor intensieve veehouderijen die willen uitbreiden en met deze uitbreiding een bouwvlak tot 1,5 ha hebben, geldt het bestemmingsplan als toetsingskader. Uitbreidingen van intensieve veehouderijen van boven de 1,5 ha worden getoetst aan het beleid voor intensieve veehouderijen zoals dat is opgenomen in de voor- en nadelenanalyse van de structuurvisie. Zie ook kopje 2.1 van deze nota.

Het gaat hier om uitbreidingen van een intensieve veehouderij tot een bouwvlakgrootte van 1,5 ha. Conform huidig beleid ligt deze bevoegdheid bij burgemeester en wethouders. Pas indien het gaat om uitbreidingen van intensieve veehouderijen boven de 1,5 ha, is de Raad bevoegd. De Raad weegt een en ander af op basis van het beleid voor intensieve veehouderijen zoals dat is opgenomen in de structuurvisie (voor- en nadelenanalyse, zie kopje 2.1).

Nu het om een aanscherping van de voorwaarden van de wijzigingsbevoegdheid gaat en het huidige beleid in stand blijft zien wij geen aanleiding om de bevoegdheid bij de raad te leggen.

Financiële consequenties

n.v.t.

Vervolgtraject / communicatie

Voorgesteld wordt onderhavig voorstel technisch te behandelen in de Commissie Ruimte van 19 april 2017 en daarna als opiniërend voorstel voor te leggen aan de Raad in haar vergadering van 9 mei 2017.

Daarna kan een en ander worden verwerkt in het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied. Voorgesteld wordt is om het ontwerp bestemmingsplan voor de zomer van 2017 ter inzage te leggen, waarna vaststelling door de Raad kan plaatsvinden in december 2017.

Burgemeester en wethouders van Horst aan de Maas,

De burgemeester,

De secretaris,

ir. C.H.C. van Rooij

drs. J. van der Noordt MMO

Bijlagen

Voor- en nadelenanalyse intensieve veehouderijen uit de structuurvisie.